

# Beszámoló / munkanapló

a 2023-1-HU01-KA122-VET-000135159 számú „Szakmák határok nélkül, a szakmai, a környezettudatossági és az idegen nyelvi kompetenciák fejlesztése korunk leendő szakemberei számára” című Erasmus+ projekt megvalósulásáról.

## 1. Személyes adatok

- Név: Perneki Adél
- Kedvezményezett státusza: kísérő tanár
- Lakcím: 5310 Kisújszállás, Szabadság téri lakótelep 3. III. emelet 11. ajtó
- Születési hely/idő: Makó, 1982. október 7.

## 2. Intézményi adatok

- Küldő intézmény: Nagykun Baptista Oktatási Központ Általános Iskola, Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium Illéssy Sándor Technikum és Szakképző Iskola Tagintézménye
- Kontakt személy: Tóth László igazgatóhelyettes
- Fogadó intézmény neve: INTERCULTURAL ASSOCIATION  
MOBILITY FRIENDS  
Rua Loteamento do Jardim,  
4755-221 Gamil, Barcelos, Braga, Portugal
- Gyakorlati munkahely profilja: Vendéglátó vállalkozás
- Kontakt személy: Nuno Barbosa
- A fogadó intézmény típusa: non-profit szervezet

## 3. Projekt fontosabb „mérőkövei”:

- Egyéni pályázat a részvételtre:
- Szerződéskötés az iskolával:
- Nyelvi és kulturális felkészítés:
- Felkészítők:
- Külföldi szakmai gyakorlat:
- Napi munkaidő:
- Tanulmányi terület:

## 4. Felkészülés a külföldi gyakorlatra

- *Projekt tartalmának megismerése/megismertetése*

Intézményünk 2017 óta nyújt be Erasmus+ pályázatokat, amelyeket nyertesként bírálnak el. Ezzel párhuzamosan partneri viszonyban áll INTERCULTURAL ASSOCIATION MOBILITY FRIENDS portugáliai székhelyű céggel. A 2023/2024. tanévben intézményi vezetői megkeresés és döntés által lehettem három kollégámmal együtt a külföldi szakmai gyakorlat kísérő tanára.

- ***Részvétel a tanulói kiválasztás folyamatában***

Az intézmény a külföldi szakmai gyakorlatról szóló pályázati felhívását az utazás előtt félévvel hirdette meg a diákok számára, akik további információkat a faliújságról vagy az osztályfőnököktől kaptak. A pályázat írásos feltételei: Europass önéletrajz és motivációs levél megírása volt. Az utóbbiban a tanulók megfogalmazták, mit tudnak előzetes ismeretként a külföldi országról, valamint kifejtették, hogy milyen fejlődési lehetőségeket látnak a szakmai gyakorlatban. A kiválasztás során a projektmenedzser elolvasta és értékelte a beérkezett tanulói pályázatokat. Szükség esetén kikérte az osztályfőnökök véleményét is a tanuló tanulmányi eredményével, magaviseletével és szorgalmával kapcsolatban.

- ***Szakmai – nyelvi – pszichológiai felkészítés***

Az idegen nyelvi felkészítések a tanórákon zajlottak. Nyelvtanáraink segítségével a különböző szakmák (eladó, hegesztő, kisgyermeknevelő, szakács) legfontosabb szakmai kifejezéseit, a kommunikáció alapmondatait tekintették át. A nyelvi felkészítésekkel összekapcsolódva szakmai foglalkozások is voltak, amelyeken a szakmával kapcsolatos információkat osztották meg a szakoktatók. Próbálták a külföldi, portugál viszonyokra helyezni a hangsúlyt, arra, mire is számíthatnak a tanulók. A lehetőségekhez mérten megismertettük a diákokkal a portugál mindennapi életet, kultúrát, hazánktól eltérő időjárási viszonyokat. Mivel tanulóink többsége ilyen hosszú időre, három hétre még nem volt távol a szülői háztól, szükségszerű volt pszichológiai felkészítéseket is tartani. Mindezek azért voltak fontosak, mert más temperamentumú országba látogattunk el, ahol mások szokásokkal, új környezettel találkoztak.

- ***Szervezési feladatok: utazás- étkezés-szállás biztosítás***

Az utazás repülőgéppel történt. Az időpont és az utashelyek lefoglalását az intézmény végezte a legkedvezőbb árat nyújtó légitársaságnál. Tanulóink többsége még nem utazott repülőgéppel, így nem ismerte a nemzetközi repülőteret, az utazás során felmerülő nehézségeket. Az indulást megelőző felkészítési órákon ezekről tájékoztattuk tanulóinkat. Megérkezésünkkor a fogadó intézmény kísérelője várt bennünket, aki elvitte a csoportunkat a szálláshelyre. A diákok komfortos házakban kaptak helyet, a campus két, egymástól távolabbi területén. A tanári szálláshely hasonló ellátottságú volt, mint a tanulóké. Megfelelő távolságban volt mindkét diákrésztől, így őket jól szemmel tudtuk tartani. A figyelem kellett (különösen az éjszakák során), hiszen a campus nemzetközi, így más ország diákjai is jelen voltak, akiknek életritmusa, habitusa eltért tanulóinkétól. A campusnak házirendje is volt, amelyet figyelembe kellett vennünk, betartására ügyelnünk kellett. A partnercég a kiutazás előtt felmérte étkezési igényeinket (pl.: ételallergia), ehhez alkalmazkodva állították össze a reggelit, az ebédet és a vacsorát.



*Megérkezés Portóba*

- **Kapcsolat a küldő intézmény menedzsmentjével**

Intézményünk kontaktszemélye a külső partnerrel e-mailben, velünk, kísérő tanárokkal mobiltelefonon keresztül tartotta a kapcsolatot az egész projekt folyamán.

- **Problémák és megoldások**

A jövőbeli pályázatok résztvevőinek kiválasztását nagyobb körültekintéssel, újabb módszerek segítségével kell elvégeznünk. Az írásos jelentkezések mellett személyesen, elbeszélgetések által is meg kell győződnünk arról, hogy a kiutazásra váró fiatalok mennyire elkötelezettek a pályázat és a tanult szakmájuk iránt.

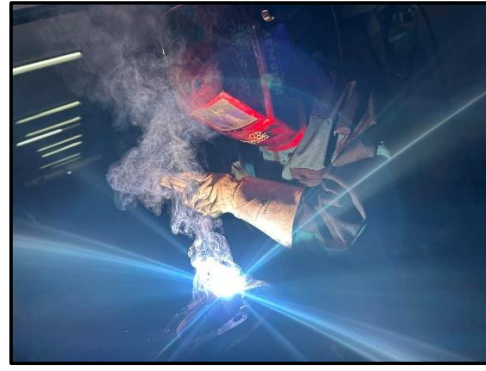
## 5. A külföldi gyakorlat tartalma

- **Mobilitás alatt végzett konkrét napi szakmai munka, végzett tevékenységek, feladatok**

A kiutazás előtti napokban a portugál partnertől intézményünk megkapta tanulóink munkahelyekre történő beosztását. Ez alapján a két eladó és a négy kisgyermeknevelő tanuló egy-egy, a hét gépész tanuló három, a tizenhárom vendéglátó tanuló hét különböző munkahelyen dolgozott különböző létszámú csoportokban. A gépészeket kettesével és hármasával, a vendéglátósokat egy fő kivételével kettesével osztották be dolgozni. Az eladó tanulók egy műszaki kisboltban voltak, ahol az árucikkek pakolását és rendszerezését végezték, megismerkedtek a portugál vonalkódrendszerrel. A kisgyermeknevelők a hazai óvodákra emlékeztető intézményben teljesítették gyakorlatukat. Barátságos környezetben ismerkedtek meg és kerültek közel a gyerekekhez, akikkel a foglalkozások során játszottak, énekeltek, kez ügyességüket fejlesztő tevékenységeket végeztek, részt vettek ebédeltetésükben. A gépészeket magánvállalkozásoknál helyezték el, így munkavégzésük folyamán még nagyobb odafigyelést kaptak a munkáltatóktól. A fiúk egytől egyig tudták intézményünkben addig megtanult ismereteket bemutatni és felhasználni. Értékesítésre szánt termékeket kellett előállítaniuk új technológiájú munkagépekkel. A vendéglátásban tanulók a szakács szakma addigi ismereteit bővíthették a különböző profilú helyeken. Voltak olyanok, akiket iskolai menzára osztottak be, másokat gyorsétterem-jellegű helyekre. Több diák szerencsésnek mondhatta magát, hiszen a szállástól kb. 20 km-re az Atlanti-óceán mellett lévő Apúliában egy szállodában vagy egy tengerparti étteremben kaptak munkavégzési lehetőséget. Mindegyik munkahelyen konyhai feladatokat láttak el amellet, hogy megismerkedtek az addig ismeretlen alapanyagokkal (tengeri állatokkal, növényekkel), az azokból elkészített ételekkel. A tanulók a feladatok elsajátítása mellett nyelvtudásukat is tudták fejleszteni.



Eladók



*Gépészek*



*Kisgyermeknevelők*



*Szakácsok*

*Tanulóink a munkahelyeiken*

- ***Megtanult új szakmai ismeretek, módszerek***

Tanulóink Portugáliában szerzett szakmai ismeretei kiegészítették, bővítették és elmélyítették a már iskolai keretek között megtanultakat. Az eladó tanulók a portugál kereskedői rendszert ismerték meg egy kisbolt által. A kisgyermeknevelő lányok tapasztalataik alapján össze tudták hasonlítani a magyar és portugál óvodák felépítését, a gyermekek fejlesztését szolgáló játékokat, módszereket. A vasipari tanulók olyan technikai feltételek között dolgozhattak, amelyek hazánkban nem mindenhol biztosítottak. A legújabb fémmegmunkálási eszközökkel és azok használatával ismerkedtek meg, ezt követően azokat felügyelettel kezelhették. A

vendéglátás középpontjába a portugál konyha került. Mindegyik munkahelyen a tanulók a szakács szakma portugál rejtelmait sajátították el, vagyis megtanulták a tenger gyümölcseit (tengeri halakat, polipot, rákot) feldolgozni, a nemzeti ételkülönlegességeket elkészíteni. Több diák napi összefoglalójában megállapította, hogy a tengeri állatok fogyasztása mindennapos, a portugál emberek egészségének egyik alapköve.

- ***Használt / kezelt / megismert munkaeszközök / gépek, alkalmazott technológiák***

A gyakorlati munkahelyek mindegyike a megfelelő technikai feltételekkel és az előírásoknak megfelelő modern berendezéssel, eszközökkel rendelkezett. Az eladó tanulók számára biztosítottak elektronikus eszközöket a rendszerezéshez. A termékek raktározása biztonságos, erős fémpolcokra történt. A kisgyermeknevelők barátságos környezetben tölthették napjaikat: az óvoda nagyobb tereiben több fejlesztő játék volt, amelyek külső környezetet (pl.: tengerpart, erdők) jelenítették meg. Ezekben a gyerekek biztonságára is ügyeltek, mert a padlózat szivacsból volt. A kisebb, színes falú termekben történetek a kézműves foglalkozások (pl.: színezés). A gépész fiúk modern technikájú kéziszerszámokkal és elektromos vezérlésű gépekkel dolgoztak. A vendéglátó munkahelyek is rendelkeztek modern eszközökkel (pl.: grill), amelyek az ételek gyorsabb és finomabb elkészítését szolgálták. A tanulók megállapították, hogy a munkahelyek nagyrésze nem a hazánkban ismert HACCP rendszer szerint volt kialakítva.

- ***Munkakör, munkabeosztás***

A tanulók naponta átlagosan 7 órát töltöttek a munkahelyükön. Minden reggel kisbusszal indultak a munkába, amelyeket a fogadó szervezet biztosított. Az előzetesen kiosztott kitűzőket viselve tudták a sofőrök beazonosítani a tanulókat, kiket melyik munkahelyre kell elszállítani. A kitűzőkön szerepelt a tanuló neve, a pályázati sorszám és a munkahely neve. A tanulókat a munkahelyük előtt tették le, és ott is vették fel. Probléma esetén (pl.: rosszul lett) a sofőrök mentek a tanulókért, és visszahozták őket a szálláshelyre. A tanulóknak munka után lehetőségük volt pihenésre, a vacsorát követően írták meg munkanaplójukba az aznapra vonatkozó történéseket, élményeket, tanultakat.

- ***Hétféle, szabadidős program, tevékenység***

A portugál partner a kiutazás előtt ismertette azokat a szabadidős tevékenységeket, amelyet a tanulóinknak és kísérőinek biztosított. Ezek a következők voltak:

- Belecsöppentek a barcelosi piac forgatagába, körbejárhatták a portugál nemzeti szimbólumot, a kakast, amely többféle változatban és módon jelent meg a városban.
- Megcsodálták Braga barokk zárándoktemplomát, a Bom Jesus do Montét, amihez egy méltóságteljes lépcsősor vezet.
- Ellátogattak Guimarãesbe, amelynek hatalmas vára lenyűgözte őket.
- Idegenvezetők segítségével városnéző kiránduláson vehettek részt Porto városában. Az I. Lajos hídon történő sétát a Douro-folyón való sétahajózás követte, majd megismerkedhettek egy borkóstoló keretében a portói bor készítésével. Az ízletes ebédet követően a város nevezetes pontjait, a kék-fehér csempékkel díszített házait tekintették meg a tanulók.
- Többször látogathattak el az Atlanti-óceán partjára, amely hatalmas hullámaival, végeláthatatlan kékségével, a partra sodort ezerszínű kagylóival elvarázsolta őket.

A szervezett kirándulások, valamint a fakultatív, általunk szervezett városnéző séták során betekintést nyertek a tanulók Portugália történelmébe, láthatták nemzeti értékeiket, megismerkedhettek kultúrájával.

A Mobility Friends campusa alkalmas volt a szabadidő hasznos és pihentető eltöltésére. A tanulók számára lehetőség volt a napi munka után sportolásra, hiszen kialakított pályákon focizhattak, röp- és kosárlabdázhattak vagy pingpongozhattak. Ezeken kívül kedvükre csocsózhattak, biliárdozhattak, vagy megmártózhattak a medencében. Egy-egy születésnapot

is megünnepeltünk, valamint pizzapartyt tartottunk, amelynek helyszíne egy kisebb magaslaton felépített grillező volt.



*Porto városa*



*Sétahajózás Portóban*



*Barcelosi piac*



*Braga: Bom Jesus temploma*



*Guimarães*



### *Az Atlanti-óceánnál*



### *Séta Gamilban*



### *A szabadidő hasznos eltöltése: foci és csobbanás a medencében*



### *Grillező*

- ***Segítség a feladat végrehajtásához***

A külföldi partner a pályázat sikeres elbírálását követően teljes mértékben együttműködött az intézményünkkel. A kiutazás előtt átfogó tájékoztatást kaptunk az ellátásról, a munkahelyi beosztásról, a campus és a munkahelyek követelményeiről, a szabadidős tevékenységeiről. A kint tartózkodáskor segítő támogatásban volt részünk a szabadidő megszervezésében, a felmerülő problémák megoldásában.

- ***Szállás, ellátás minősége***

A szállás a Mobility Friends campusa volt, amelyen belül több, különböző méretű, 3 szobát és egy előteret tartalmazó szálláshely volt. A légkondicionálással ellátott szobák átlagosan négy főnek biztosítottak férőhelyet. Ezeket hetente többször is takarították. A házakban található volt széf is, ami az értékek biztonságos elhelyezését tette lehetővé. A házak előtt, valamint a campus területén padok, nyugágyak is megtalálhatók voltak. A ruhák tisztán tartásához mosási és

szárítási lehetőséget is igénybe tudtunk venni. Háromszori étkezést biztosítottak számunkra, amely mindenki számára bőséges és megfelelő volt. Tanulóink tartottak a külföldi ország nyújtotta ételektől, hiszen más alapanyagokat használnak az ételek elkészítéséhez, azonban mindezeket megszokták.



*Szállás és étkezés*

- ***Napi közlekedés hatékonysága***

A Mobility Friends mint a pályázat külföldi partnere vállalta a tanulók eljuttatását a munkahelyekre, valamint onnan vissza, a campusra. Ezen kívül a szabadidős programok helyszíneire történő elszállítást is elvégezte. A napi út során a sofőrök szolgálat- és segítőkészek, rugalmasak voltak, hiszen a tanulók felmerülő problémáit is megoldották, kéréseiket teljesítették (pl.: a sofőrök bevásárlási lehetőségeknél megálltak, eltérő időpontokban is vállalták az utaztatást).

- ***Kísérő tanári feladatok***

- *Kapcsolattartás a fogadó partnerrel (formai, tartalmi, mennyiségi mutatók)*

A fogadó partnerrel a kint tartózkodáskor a kapcsolattartás személyesen és telefonon keresztül történt. Mind a recepciós személy, mind a logisztikát végzők segítőkészek voltak, a felmerülő kérdéseket, problémákat korrekten, gyorsan oldották meg (pl.: kísérő tanárok utaztatása, betegség esetén a tanulók campusra visszajuttatása).

- *A külföldi partner menedzsmentjének működése*

A fogadó partner a megérkezéstől kezdve segítőkészen és együttműködően állt csoportunkhoz. Bármilyen kérdéssel a nap bármely szakaszában fordulhattunk a recepcióshoz, a logisztikáért felelős személyhez. Mindez történhetett személyesen, telefonon vagy e-mailen keresztül (intézményi kérdés megválaszolásakor). Szükség esetén a külföldi partner általunk kért segítséget az intézményi kapcsolattartónktól (pl.: adatok helyessége, hiánypótlása esetén).

- Sikeres elemek, élmények

A külföldi utazás számomra több szempontból is felejthetetlen élmény volt. Egyfelől megismertem Portugália történelmét, kulturális emlékeit, másfelől tapasztalatszerzés is volt, hiszen 26 tanuló felügyelete, koordinálása fegyelmet, az eddiginél is nagyobb türelmet és felelősségteljeséget igényelt. Ennek következtében elmélyültek szociális és problémamegoldó készségeim. A tanulóknak szervezett szabadidős programok mellett lehetőség nyílt külön kirándulásokra is, amelyeken a logisztikai személy segítségével vehettük részt (pl.: séta az Atlanti-óceán partján, bragai városnézés, barcelosi piac). Ezeket egészítette ki a campus környékének gyalogosan történő megtekintése.

- Javítandó elemek, nehézségek és azok megoldása, kapott segítség

A külföldi gyakorlat során több kisebb probléma merült fel, amelynek megoldásában a fogadó partner mindig segített. Ilyenek voltak: tanulói rosszullét, a tanulók fegyelmezetlensége a munkahelyen, egy gyakorlati hely hirtelen szüneteltette a munkát, vagy a szálláshely megfelelő tisztántartása. A fent nevezett problémákra a korrekt kommunikációnak köszönhetően gyorsan találtunk megoldást. A tanulókat a sofőrök soron kívül visszahozták a campusra, a tanulókkal többször elbeszélgettünk a jelzett problémákról. Minden esetben pozitív volt a változás, amelyet a projekt zárásánál is kiemelt a szervezőhely: a magyar csoporttal nem volt gond.

- Problémák és megoldások

Egy, megoldható problémát tapasztaltunk. Intézményünk csak a kiutazást megelőző napokban kapta meg a tanulók munkahelyekre történő beosztását. Ebben a táblázatos tájékoztatóban a gyakorlati helyek nevei, a csoportok létszáma és az azokba beosztott tanulók szerepeltek. Ez alapján a tanulók nem választhatták ki, melyik helyen szeretnék letölteni a külföldi gyakorlati idejüket. A feladatkörüket sem jelölték meg, így a megérkezéskor tudatosult bennük, hogy (pl.) a vendéglátásban tanulók csak szakács szakmai feladatokat fognak ellátni, holott több tanuló cukrásznak vagy pincérnek tanul. Az elkövetkezendő projektek megvalósulásánál a megnevezett hiányokat a fogadó részeknek kell pótolni, vagy egyeztetni a kiutazó intézmények kapcsolattartóival.

## **6. A külföldi gyakorlat értékelése**

- **Megvalósulás az elvárások, fejlődési irányok fényében**

A projekt kitűzött céljait elérte: a tanulók bővítették szakmai ismereteiket, gazdagították angol nyelvi tudásukat, megismertek egy külföldi országot, annak kulturális értékeit, természeti környezetét, valamint erősítették a nemzetek közötti kapcsolatokat a különböző országokból származó tanulókkal. Jó alkalom volt a Portugáliában eltöltött idő arra is, hogy egy másik ország életébe, az emberek életszembéletébe és mindennapjaiba is bepillanthattunk.

- **Gyakorlat / tanulmányút illeszkedése a hazai képzéshez / munkatevékenységhez**

A kint tartózkodás a hazai képzés kiegészítő részévé vált, hiszen a tanulók olyan alapanyagokkal, munkaeszközökkel, módszerekkel találkozhattak, amelyekkel hazánkban nem, vagy csak nagyobb városokban, vállalkozásoknál. A legnagyobb különbségeket a vasipari és a vendéglátásban tanulók tapasztalták. Míg a hegesztők modern, még nem is látott technikai eszközöket használtak, addig a szakácsok (pl.) homárt, polipot dolgoztak fel.

- **Értékelések tapasztalatai (tanulói, mentori, kísérő tanári stb.)**

A pályázatban résztvevő tanulók a 3 hét szakmai gyakorlatot pozitívan értékelték. Gyorsan megtudták szokni az idegen környezetet, szokásokat, betartották az előírt szabályokat. A pályázat

külföldi partnere és a munkahelyek összességében tanulóinkkal meg voltak elégedve. Az eredményességet az is mutatja, hogy tanulóink közül többen még ma is tartják a kapcsolatot egykori munkatársaikkal, valamint a campuson megismert fiatalokkal.

Kísérő tanári feladataink közül a kiutazás, valamint az első néhány nap volt a legnehezebb. A tanulók közül nem mindenki ismerte egymást, így el kellett érni azt, hogy közeledjenek egymáshoz, egységes csoportot alkossanak. A napok előrehaladtával a szabályok meg- és betartásával viselkedésük fegyelmezettebbé vált, ezáltal eredményesebb munkát is tudtak végezni, figyelni tudtak egymásra. Szabadidejüket is hasznosan tudták eltölteni, hiszen kihasználták a campus ilyen lehetőségeit egybekötve a más nemzetiségű fiatalokkal való barátkozással: fociztak német, olasz, román diákokkal, röplabdáztak francia gyerekekkel, megosztották egymással a medencét. A tanulók viselkedésével, illetve a munkához való hozzáállásukkal meg voltunk elégedve.

- ***Szerzett szakmai, kulturális tapasztalatok***

A Portugáliában töltött idő alatt a munkahelyekre nem tudtunk eljutni, azok körülményeiről, felszereltségükről, személyi feltételeiről csak a tanulók elmondásából tudtunk ismereteket szerezni, következményeket levonni.

A kulturális programok sokszínűségével teljes mértékben elégett vagyok. A tanulókat a portugál városok szépsége, a székesegyházak monumentalitása ámulatba ejtette, sétahajózáskor csodálkozva tekintettek a folyó és az óceán találkozására. A szervezett programokat kiegészítve kísérőtanokként lehetőségünk volt szabadidőnket önállóan alakítani, így tudtuk Gamil városrészt feltérképezni, tanulóinknak a nevezetességeket bemutatni.



*Vonalkódok és termékek egyeztetése*



*Vasipari termékek előállítása*



*A kötődés kialakulása*



*A tenger gyümölcseinek feldolgozása*

*Szakmai tapasztalatszerzés*



*Eladók*



*Szakácsok*



*Kisgyermeknevelők*

*A gyakorlati munkahelyek vezetői és tanulóink a szakmai gyakorlat zárásakor*



- ***Milyen fórumokon, hogyan történt a külföldi tapasztalatok terjesztése, átadása***

A külföldi szakmai gyakorlatról és az ahhoz kapcsolódó szabadidős tevékenységekről több fórumon jelentek meg kisebb–nagyobb terjedelmű beszámolók. Az utazás ideje alatt annak történéseiről több alkalommal számoltunk be a közösségi oldalakon (pl.: Facebook). A 2024/2025. tanév elején született meg az az intézményi beszámoló, amely az iskolai honlapon található meg. Ezen kívül a projektről a nyár folyamán a Kisújszállás Város által kiadott Kisbíróban, valamint a vármegyei megjelenésű Új Néplapban is helyet kapott egy cikk. December 7-én a XII. Illéssy Gasztro Kupa – országos ételművészeti verseny kísérő rendezvényeként pedagógusok és a tanulók beszámolót tartottak az Erasmus+ pályázatról.

- ***Javaslatok a mobilitással kapcsolatban***

Egy megvalósítható elemmel lehetne bővíteni a pályázatot, amely annak időkeretén belül megvalósítható. Kísérő tanárként nem volt lehetőségem a munkahelyekre ellátogatni, a tanulókat foglalkozás közben megfigyelni. Ezáltal kevésbé láttam át tevékenységük sorrendjét, eredményét. Javaslatom az, hogy a jövőben megvalósuló projektek egy részébe a kísérő tanárokat is vonják be, hogy részesei lehessenek a tanulói munkának. Ezáltal tudják csak összességében átlátni a projekt lényegét, elérendő céljait, azok megvalósulásait.